

gemeente **Tiel**

Monitor Sociaal Domein

Tiel 2021

Inhoud

Inleiding	1
Uitgangspunten	1
Relatie met datagestuurd werken	1
Gebruik van verschillende bronnen	2
De juiste informatie op het juiste tijdstip op het juiste niveau	2
1. Ambities en doelen in het sociale domein	3
1.1 Tielse inwoners wonen zo lang mogelijk zelfstandig thuis	3
1.2 Tielse inwoners, jong en oud, zijn (financieel) gezond en veilig	4
1.3 Tielse inwoners dragen bij aan de maatschappij door middel van arbeid of maatschappelijke participatie	7
2. Grip op het Sociale Domein	9
2.1 Kosten Wmo en Jeugd	9
2.2 Sluitende en passende ketens van zorg	9
3. Kwaliteit, waardering en ervaring van inwoners	11
3.1 Cliëntervaringsonderzoeken	11
3.2 Klachten en bezwaarschriften	14
4. Vervolg monitoring en sturing Sociaal Domein	15

Inleiding

Om de gemeenteraad van Tiel meer handvatten te geven om grip te krijgen op de beleidsterreinen Wmo, jeugdhulp en Participatiewet, is op verzoek van de Rekenkamercommissie een set indicatoren ontwikkeld. Deze is vastgesteld door de raad en aan het college is gevraagd over deze indicatoren te rapporteren¹.

De informatie uit deze monitor Sociaal Domein 2021 kan, zoals beoogd volgens het Rekenkamerrapport, door de Raad worden gebruikt voor het uitvoeren van zijn controlerende en sturende taak ten aanzien van het sociaal domein.

Uitgangspunten

De beleidskaders en beleidsdoelstellingen uit het geactualiseerde beleidsplan Jeugd-Wmo 2021-2022 'Balanceren in het sociale domein' vormen het uitgangspunt voor deze monitor. Door de indicatoren per beleidsdoel te volgen, kan de raad de kansen en risico's in het bereiken van de gewenste maatschappelijke effecten in het sociale domein monitoren.

Op dit moment richten we de monitor in langs de inhoudelijke thema's uit het genoemde beleidsplan aangevuld met een tweetal hoofdstukken die zicht geven op kosten en kwaliteit. Deze indeling ziet er als volgt uit:

Inhoudelijke thema's

1. Tielse inwoners wonen zo lang mogelijk thuis
2. Tielse inwoners, jong en oud, zijn (financieel) gezond en veilig
3. Tielse inwoners dragen bij aan de maatschappij door middel van arbeid of maatschappelijke participatie

Kosten en kwaliteit

4. Grip op het sociale domein
5. Kwaliteit, waardering en ervaring van onze inwoners

Relatie met datagestuurde werken

De activiteiten om deze monitor in te richten kunnen niet los worden gezien van de wens om meer datagestuurd te werken. Inmiddels is gestart met de derde-/datastroom van het project Sociale Poort. Zo wordt er bijvoorbeeld gewerkt aan de vulling van het programma Tableau met dashboards voor de tactische en operationele sturing in de Sociale Poort en het Sociale Domein. Er bestaat een overlap tussen de indicatoren die voor de nulmeting van de Sociale Poort relevant zijn en de indicatoren uit het Rekenkamerrapport. Een goede afstemming is dus belangrijk.

De indicatoren die nu in de monitor staan, volgen we soms al enige tijd. Voor andere indicatoren zijn de data voor 2020 achteraf voor de eerste keer verzameld. Ook zijn we voor een aantal indicatoren pas in 2021 gestart met het verzamelen van data voor een aantal indicatoren vanwege de start van de Sociale Poort in 2021. In enkele gevallen kan de data van bepaalde indicatoren nog niet worden ontsloten en start de registratie pas in 2022, waarbij het klaar maken van de systemen en instrueren van medewerkers al in 2021 plaatsvindt. Dit heeft tot gevolg dat, op dit moment, nog niet alle door de Rekenkamer voorgestelde indicatoren in deze monitor staan.

¹ Onderzoek Sociaal Domein *Indicatoren in beeld*, BMC, Rijswijk april 2019

Gebruik van verschillende bronnen

De informatie uit deze monitor is afkomstig van verschillende bronnen. De meeste informatie komt uit de gemeentelijke databases en onderzoeken. In sommige gevallen direct en in andere gevallen na bewerking door bijvoorbeeld het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Data krijgt meer waarde als deze kan worden vergeleken. Om een goede en eerlijke vergelijking mogelijk te maken met andere Nederlandse gemeenten wordt, ook bij het operationaliseren van sommige indicatoren, aangesloten bij de informatie en indicatoren van waarstaatjegemeente.nl. Dit is een website van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). De data van deze website is afkomstig uit verschillende bronnen, zoals gemeenten, burger- en ondernemerspeilingen, het CBS, COELO, DUO, GGD, Kadaster, de Kamer van Koophandel, de Kiesraad, NOC*NSF, Logius, het RIVM en Veiligheid.nl.

De juiste informatie op het juiste tijdstip op het juiste niveau

Tot slot onderzoeken we de mogelijkheid om de indicatoren digitaal beschikbaar te stellen zodat beschikbare informatie steeds beter overeenkomt met de actualiteit. Daarbij is het belangrijk het doel van deze monitor niet uit het oog te verliezen: controleren en sturen van de vastgestelde beleidskaders en beleidsdoelstellingen. Hiervoor is strategische informatie nodig die op een hoog abstractieniveau en over een langere periode de uitkomsten van beleid monitort. Voor de tactische en operationele sturing van het sociale domein beschikt het college, directie, management en uitvoering over meer gedetailleerde en actuele informatie.

1. Ambities en doelen in het sociale domein

Ambitie:

Inwoners van Tiel hebben de mogelijkheid om mee te doen en bij te dragen aan de samenleving

1.1 Tielse inwoners wonen zo lang mogelijk zelfstandig thuis

Thuiswonende ouderen

Het doel van de Wmo is om mensen zo lang mogelijk zelfredzaam te houden. Om mensen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen en deel te laten nemen aan het dagelijks leven, al dan niet met behulp van voorzieningen uit de Wmo. Een beoogd effect is het langer thuis blijven wonen van ouderen. Het aantal zelfstandig wonende ouderen geeft een indicatie in hoeverre de Wmo dit doel behaalt.

Indicator: Het aantal inwoners van 70 jaar en ouder dat zelfstandig of in een zorginstelling wonen, (per 1.000 inwoners van 70 jaar en ouder) (Bron: waar staat je gemeente)

	1 ^e kwartaal 2018	1 ^e kwartaal 2019	1 ^e kwartaal 2020	1 ^e kwartaal 2021
Zelfstandig wonend	928	930	929	931
Wonend in een instelling	72	70	71	69

Ondersteuning aan inwoners, jong en oud

Indicator: Overzicht aantal indicaties per cliënt (Bron: gemeente)

	2019	2020	2021 (t/m aug)
Wmo	2	2	2,2
Jeugd	2,1	2,4	1,9

Indicator: Cliënten met een maatwerkvoorziening: totaal en uitgesplitst naar financieringsvorm (Bron: Waar staat je gemeente)

Binnen de Wmo maken we onderscheid tussen een voorziening via een Persoonsgebonden Budget (PGB) en een voorziening via Zorg in Natura (ZIN). Bij een PGB kan de cliënt zelf beslissen wie de zorgverlener wordt, terwijl bij een ZIN indicatie de gemeente bepaalt.

	Aantal unieke cliënten	Waarvan PGB	Waarvan ZIN	Waarvan combinatie ZIN en PGB
1^e helft 2019	2.720	35	2.620	65
2^e helft 2019	2.745	25	2.655	65
1^e helft 2020	2.770	25	2.680	65
2^e helft 2020	2.800	25	2.705	70

Extra toelichting: Bij een combinatie van PGB en ZIN kan het zowel gaan om cliënten die gelijktijdig PGB en ZIN ontvangen, maar ook om cliënten die in de betreffende tijdsperiode zijn overgestapt van de ene naar de andere leveringsvorm.

Ondersteuning aan inwoners, jong en oud: resultaat

De reden van beëindiging van ondersteuning en of de doelen behaald zijn, geeft inzicht in de effectiviteit van de ondersteuning en of deze uiteindelijk heeft bijgedragen aan het langer thuis wonen van inwoners van alle leeftijden. Met een aantal indicatoren kunnen we dit volgen.

Indicator: Jongeren met een beëindigd Jeugdzorg-traject naar reden van beëindiging (absoluut)
(Bron: Waar staat je gemeente)

	Eerste halfjaar 2019	Tweede halfjaar 2019	Eerste halfjaar 2020	Tweede halfjaar 2020
Beëindigd volgens plan	285	365	245	425
Voortijdig afgesloten totaal	65	105	45	50
- Waarvan voortijdig afgesloten in overeenstemming	30	55	35	30
- Waarvan voortijdig afgesloten eenzijdig door de cliënt	10	15		
- Waarvan voortijdig afgesloten eenzijdig door de aanbieder	20	25		10
- Waarvan voortijdig afgesloten wegens externe omstandigheden		10		

Extra toelichting: Veel jeugdzorgtrajecten lopen aan het einde van een kalenderjaar af. Dit kan van invloed zijn op de eventuele verschillen tussen de halve jaren.

Indicator: Aantal inwoners naar reden beëindiging Wmo-voorziening (Bron: Waar staat je gemeente)

	Eerste halfjaar 2020	Tweede halfjaar 2020
Totaal beëindigd	310	725
Overlijden	85	70
Levering volgens plan beëindigd	180	610
Verhuizing naar andere gemeente	15	20
Overig/onbekend	30	25

1.2 Tielse inwoners, jong en oud, zijn (financieel) gezond en veilig

De veiligheid van onze inwoners monitoren we aan de hand van een aantal indicatoren. Deze betreffen meldingen van kindermishandeling en huiselijk geweld, maar ook hoeveel jongeren te maken krijgen met jeugdhulp, jeugdreclassering en jeugdbescherming.

Indicator: Aantal meldingen kindermishandeling (per 10.000 inwoners) (Bron: Waar staat je gemeente)

Veilig Thuis registreert het aantal meldingen van kindermishandeling dat binnenkomt . Dit biedt inzicht in een kwetsbare groep jeugdigen. Het kan een indicatie zijn voor het aantal jeugdigen, dat in de toekomst een beroep zal doen op een voorziening uit de Jeugdwet, zoals jeugdbescherming.

	Tiel	Nederland
2019	40,5	32,1
2020	35,6	35,9

Indicator: aantal meldingen (ex-)partnergeweld (per 10.000 inwoners) (Bron: Waar staat je gemeente)

Veilig Thuis registreert ook het aantal meldingen (ex-)partnergeweld (huiselijk geweld). Hier wordt onder andere verstaan: fysiek geweld, emotionele/psychische mishandeling, seksueel misbruik, stalking en financiële uitbuiting.

	Tiel	Nederland
2019	28,6	23,9
2020	32,0	26,9

Indicator: percentage jongeren met een delict voor de rechter in % van totaal jongeren (12 t/m 21 jaar) (Bron: Waar staat je gemeente)

Jongeren met een delict voor de rechter

	Nederland	Tiel
2017	1%	1%
2018	1%	1%
2019	1%	1%

Indicator: Jongeren (tot 18 jaar) met jeugdbescherming in % van totaal jongeren (tot 18 jaar) (Bron: Waar staat je gemeente)

	Tiel	Nederland
2019	1,4	1,2
2020	1,8	1,2

Indicator: Jongeren (tot 18 jaar) met jeugdhulp in % van totaal jongeren (tot 18 jaar) (Bron: Waar staat je gemeente)

	Tiel	Nederland
2019	17,6	12,3
2020	19,6	11,9

Indicator: Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering als % van totaal jongeren (t/m 23 jaar) (Bron: Waar staat je gemeente)

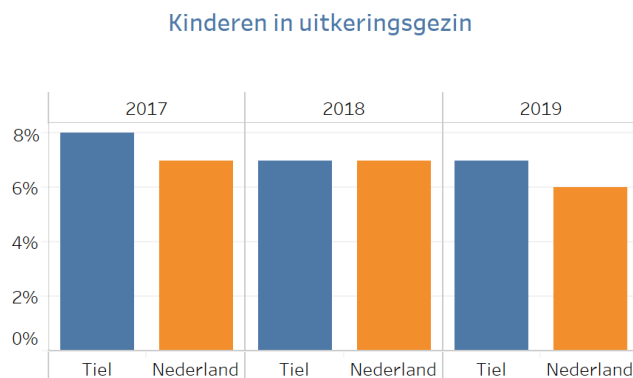
	Tiel	Nederland
2019	0,6	0,4
2020	0,5	0,4

Financiële veiligheid

Kinderen in uitkeringsgezinnen en/of kans op armoede

Indicator: kinderen in uitkeringsgezinnen (Bron: Waar staat je gemeente)

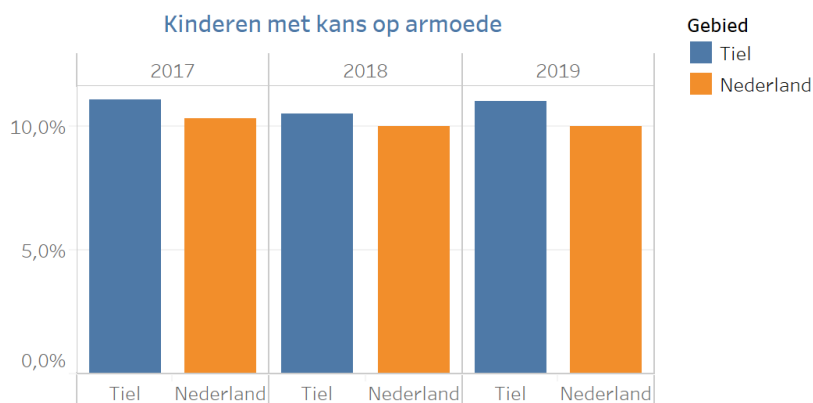
Percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Een bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal een lid een bijstandsuitkering ontvangt

Indicator: kinderen met kans op armoede (Bron: Waar staat je gemeente)

Het aantal kinderen van 0 tot 18 jaar dat woont in een meerpersoonshuishouden, waarbinnen de ouder(s) een inkomen hebben tot 120 procent van het sociaal minimum.

Het sociaal minimum is het wettelijk bestaansminimum dat in de politieke besluitvorming is vastgesteld. Tot aan de pensioengerechtigde leeftijd is het sociaal minimum gelijk aan de hoogte van de bijstandsuitkering en vanaf de pensioengerechtigde leeftijd is het ontleend aan het AOW-pensioen. Dit zijn de normbedragen. Voor huishoudens met kinderen zijn de kinderbijslag en het kindgebonden budget aan het normbedrag toegevoegd.

Volwassenen: Schulphulpverlening (Bron: gemeente)

Indicator: aantal trajecten schuldhulpverlening

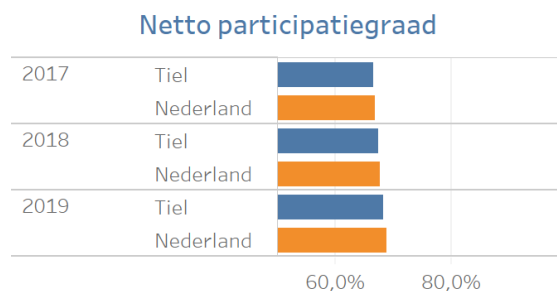
Per 31 december 2020 stonden 378 trajecten schuldhulpverlening open.

Indicator: aantal (succesvolle) crisisinterventie (Bron: gemeente)

In 2020 hebben 5 crisisinterventies plaatsgevonden waarvan er 4 succesvol zijn afgerond.

1.3 Tielse inwoners dragen bij aan de maatschappij door middel van arbeid of maatschappelijke participatie

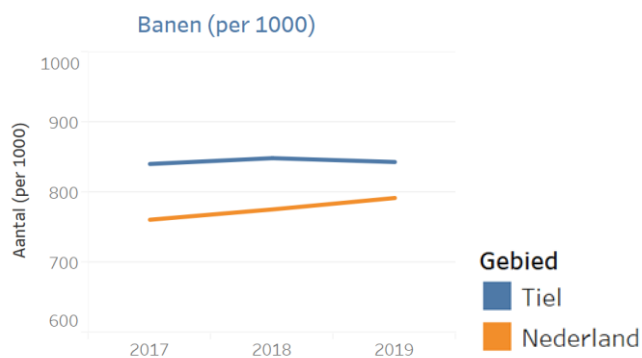
Indicator: netto participatiegraad, het percentage mensen tussen 15 en 67 jaar dat een baan heeft (Bron: Waar staat je gemeente)

Indicator: aantal personen met een bijstandsuitkering (per 10.000) (Bron: Waar staat je gemeente)

	Tiel	Nederland
2019	440,0	381,7
2020	508,7	459,7

Indicator: aantal banen per 1000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar (Bron: Waar staat je gemeente)

Indicator: personen met een lopend re-integratietraject (per 1.000) (Bron: Waar staat je gemeente)

	Tiel	Nederland
2019 2 ^e kwartaal	7,1	13,4
2019 4 ^e kwartaal	7,7	13,3
2020 2 ^e kwartaal	8,3	13,1
2020 4 ^e kwartaal	8,6	13,0

Indicator: Werkloze jongeren (16 t/m 22 jaar) in vergelijking met de referentiegroep (in procenten) (Bron: waar staat je gemeente)

Werkloze jongeren

Tiel	Nederland	Jaar
2%	2%	2019

2. Grip op het Sociale Domein

Een aantal indicatoren uit het Rekenkamerrapport geeft inzicht in de financiële ontwikkelingen over de uitvoering en financiën van de diverse wetten.

2.1 Kosten Wmo en Jeugd

Indicator: kosten algemene voorzieningen, in euro's en % van begroting taakveld Jeugd en taakveld Wmo (Bron: jaarrekening 2019 en 2020)

	2019	2020
Kosten algemene voorzieningen in euro's	3.300 x1.000	4.558 x 1.000
- % begroting taakveld Jeugd	24%	30%
- % begroting taakveld Wmo	32%	24%

2.2 Sluitende en passende ketens van zorg

Formatie Sociale Poort

Indicator: Sociale Poort 0-meting, aantal fte professionals in de sociale poort (totaal van 5 teams) per 1 januari 2021

	Bezetting	Aantal medewerkers
Team Jeugd en Gezin I en II	13,32	16
Team Volwassenen (11,01) en Senioren (1,78)	12,79	14 (12 en 2)
Team Informatie & Advies	3,23	4
Team Administratie & Ondersteuning	10,9	13

Kosten loketvoorziening per inwoner

Indicator: Directe kosten teams Gezin, Volwassenen en Senioren in euro's per inwoner (Bron: Jaarrekening)

Tot taakveld 6.2. alle loketvoorzieningen gericht op het (verder) ontwikkelen van eigen kracht en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen en -dienstverlening): voorlichting; advisering; cliëntondersteuning; toegang tot 1e en 2e lijnsvoorzieningen; preventie; vroegsignalering.

	2019	2020
Kosten taakveld 6.2.in euro's	1.364.000	1.735.000
Aantal inwoners	41.978	42.159
Euro per inwoner	32,49	41,15

Wachttijden en doorlooptijden schuldhulpverlening

Indicator: Wachttijd/doorlooptijd tussen registratie team I&A en in behandeling nemen door SHV (Bron: gemeente)

2020: Binnen 1 dag contact voor eerste informatie en bepalen of er sprake is van een crisis.

2020: Binnen gemiddeld 11,5 dagen echte eerste fysieke gesprek.

Indicator: Doorlooptijd bemiddeling schuldhulpverlening (verzoek saldo opvragen bij schuldeisers-akkoord/afwijzing schuldeisers) (Bron: gemeente)

2020: Gemiddelde doorlooptijd van 11,5 weken, dat is binnen het streven van 14 weken (120 dagen).

Verwijzers

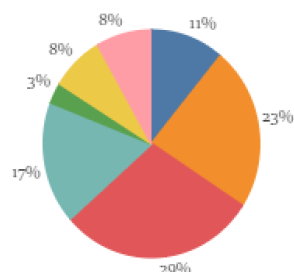
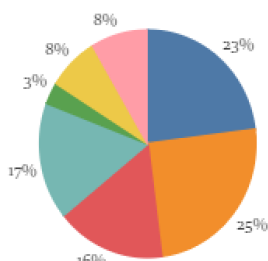
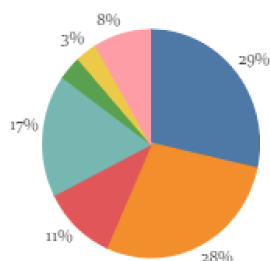
Indicator: Verwijzers jeugdvoorzieningen, % per verwijzer (Bron: gemeente)

Verwijzers jeugd (%)

2021

2020

2019

Verwijzer

- ?
- Gecertificeerde inst...
- Gemeente
- Huisarts
- Jeugdarts
- Medisch specialist
- Rechter, Officier van...

3. Kwaliteit, waardering en ervaring van inwoners

3.1 Cliëntervaringsonderzoeken

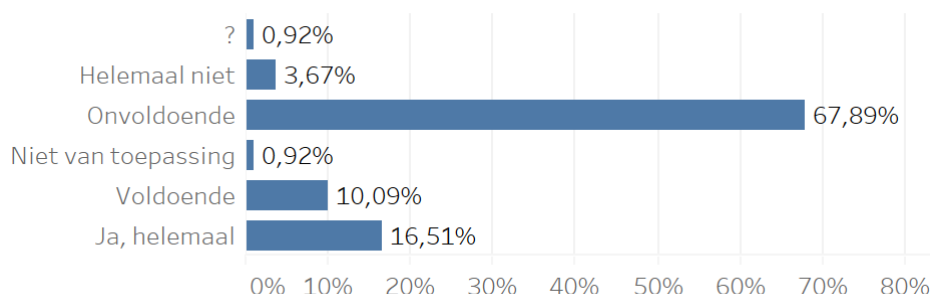
De kwaliteit van de gegeven ondersteuning meten we via het cliëntervaringsonderzoek. Dit voeren we uit voor zowel de Jeugdwet, de Wmo als de Participatiewet. De gepresenteerde data komen uit de onderzoeken in 2019 (over ervaringen in 2018). In 2021 vindt een onderzoek plaats over de ervaringen in 2020. Deze worden later toegevoegd. Werkzaam heeft een laatste onderzoek over 2019 uitgevoerd. Ook hier staat een nieuw onderzoek gepland in 2021.

Indicator: Waardering voor de kwaliteit van de dienstverlening algemene bijstand en re-integratie
2019: 7,2

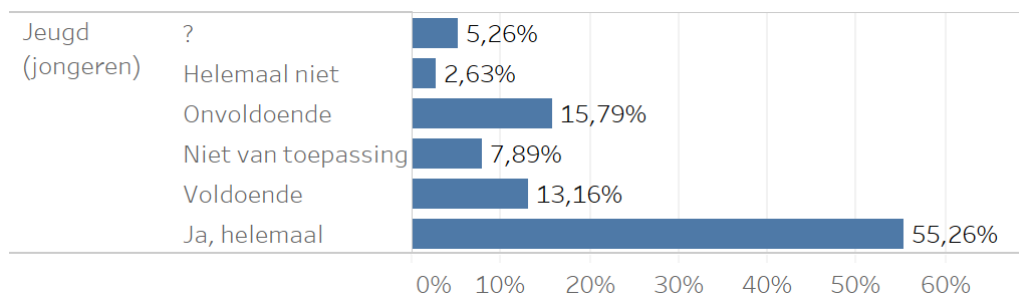
Indicator: Waardering van cliënt voor kwaliteit van de ondersteuning

Type	
Jeugd (jongeren)	7,03
Jeugd (ouders)	6,99
WMO	7,49

Indicator: Mate waarin volgens de jongere/diens ouders de jongere de hulp krijgt die past bij zijn/haar hulpvraag (23)

Indicator: Mate waarin jongere/diens ouders ervaart/ervaren dat beslissingen over de hulp samen met hen worden genomen (24)

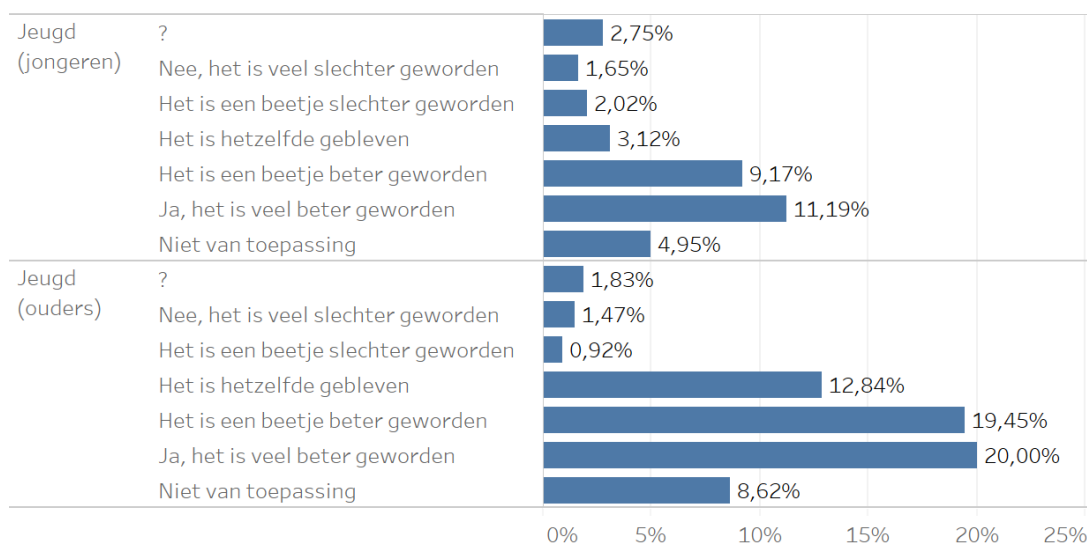

Indicator: Tevredenheid jongere/diens ouders over de geboden hulp bij vragen en problemen (26)

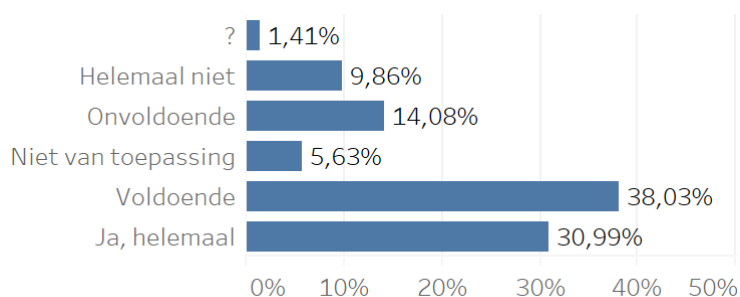
Jeugd (jongeren): 6,79

Jeugd (Ouders): 6,75

Indicator: Mate waarin jongere/diens ouders ervaart/ervaren dat zij beter problemen kunnen oplossen door de hulp (25)

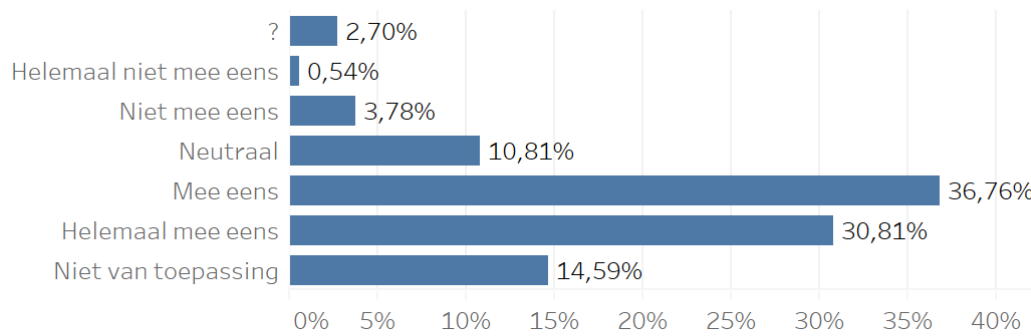
Indicator: Mate waarin volgens de jongere/diens ouders de geboden hulp past bij zijn/haar hulpvraag

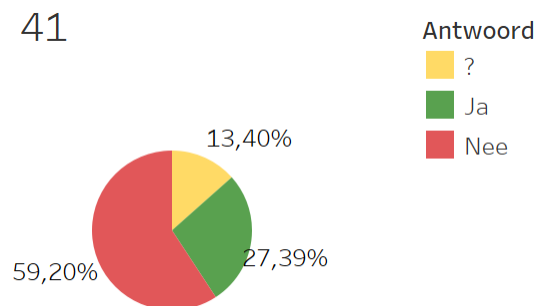
Indicator: Mate waarin de jongere/diens ouders weet/weten waar hij/zij met zijn/haar hulpvraag terecht kan/terecht kunnen

Antwoord	Jeugd	
	(jongeren)	Jeugd (ouders)
Helemaal niet	1,43%	8,90%
Onvoldoende	4,68%	10,81%
Voldoende	38,39%	55,45%
Ja, helemaal	55,50%	24,83%

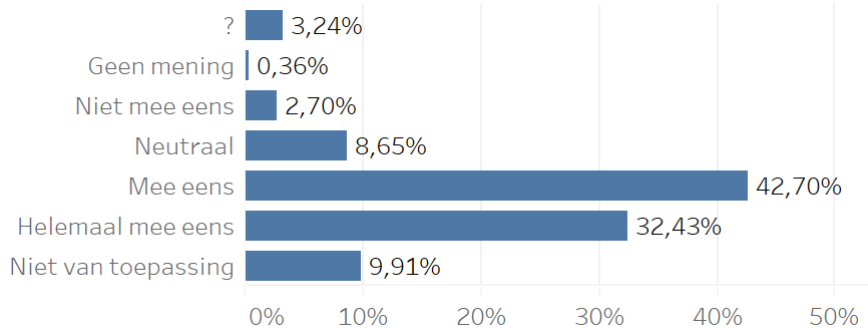
Indicator: Mate waarin de geboden ondersteuning volgens de cliënt past bij zijn/ haar hulpvraag

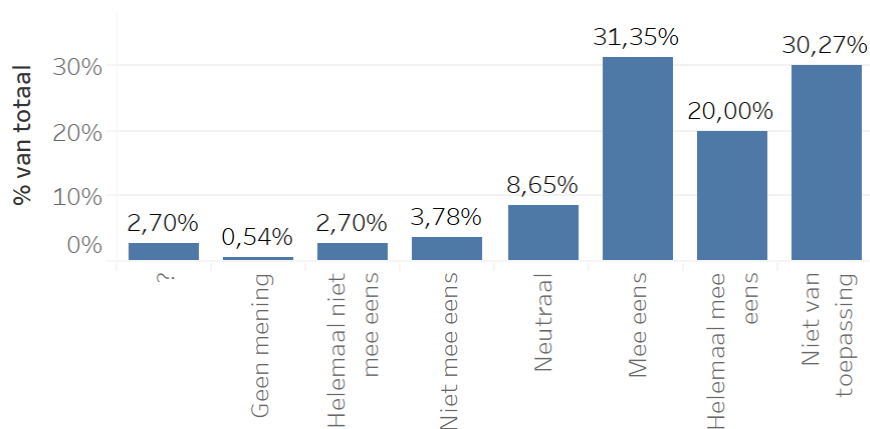
Indicator: Mate waarin cliënt naar zijn/haar mening wist dat hij/zij gebruik kan maken van onafhankelijke cliëntondersteuning

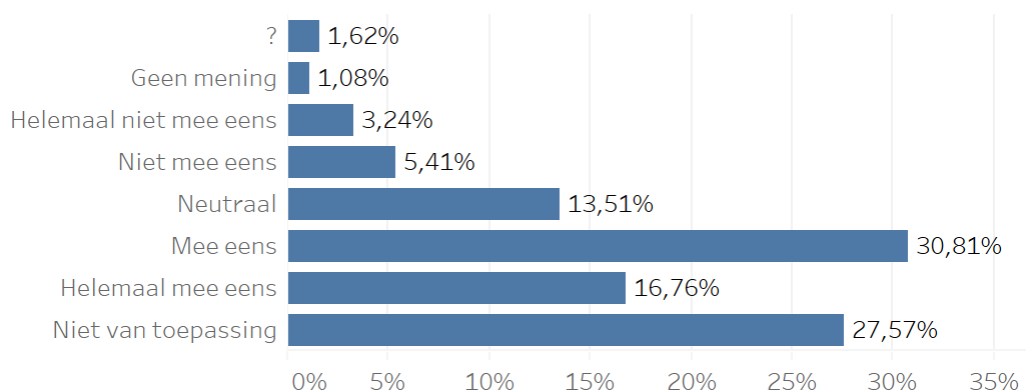
Indicator: Mate waarin cliënt naar zijn/haar mening beter functioneert door geboden ondersteuning

Indicator: Mate waarin cliënt ervaart samen met medewerker naar oplossing te hebben gezocht

Indicator: Mate waarin de cliënt weet waar hij/zij met zijn/haar ondersteunings-vraag terecht kan

3.2 Klachten en bezwaarschriften

De hoeveelheid ingediende (gegronde) klachten en (gegronde (bezwaarschriften) sociaal domein zijn naar aanleiding van het Rekenkamerrapport over 2020 in kaart gebracht. De aantallen over de Participatiewet gaan over het totale werkgebied van Werkzaam.

Indicator: (gegronde) klachten sociaal domein (Bron: gemeente)

	Ingediend	Gegronnd
Bijzondere bijstand		
Jeugdwet		
Schuldhelpverlening		
PW	34	5
Wmo (incl. meerkostenregeling)	1	0

Indicator: (gegronde) bezwaarschriften sociaal domein (Bron: gemeente)

	Ingediend	Gegronnd
Bijzondere bijstand	17	4
Jeugdwet	1	1
Schuldhelpverlening		
PW	114	46
Wmo (incl. meerkostenregeling)	12	2

Een deel van de gegronde bezwaarschriften heeft niet tot een besluit geleid, maar is opgelost door een gesprek, excuses of een andere actie. Ze zijn wel als gegronnd opgenomen omdat er wel actie is ondernomen.

4. Vervolg monitoring en sturing Sociaal Domein

In 2021 is de Sociale Poort gestart. De uitvoering en samenwerking met partners is prioriteit hierin. De ontwikkeling van spoor 3 'datagericht werken' is inmiddels ook opgepakt. In dit spoor gaat de eerste aandacht uit naar een beperkt aantal indicatoren over het functioneren en het effect van de Sociale Poort. Een deel van deze indicatoren overlapt met die uit het Rekenkamerrapport. Om een goede afstemming te realiseren, is een aantal indicatoren nog niet gevuld. Deze betreffen vooral de indicatoren die gaan over processen zoals wachttijden, maar ook over afschaling van zorg waarbij bijvoorbeeld een definitie van afschaling vastgesteld moet worden om dit te kunnen meten en registreren. Zoals al in de inleiding van deze monitor staat, heeft dat tot gevolg dat sommige indicatoren vanaf 2022 pas gemonitord kunnen worden.

De volgende data moet nog verder worden ontsloten en geoperationaliseerd (o.a. binnen dataspoor Sociale Poort):

Jeugd en Wmo

Indicatoren: Aantal jeugdhulpcliënten totaal en dat binnen zes maanden na het afsluiten van een traject een nieuw traject start

Indicator: Aantal cliënten dat op dat moment in kortdurende ondersteuning is bij team Jeugd&Gezin

Indicator en: Aantal jeugd- en wmo-meldingen bij team I&A

Indicatoren: Aantal jeugd- en wmo-intakes bij team I&A

Indicator: Aantal aanvragen maatwerkvoorzieningen

Indicator: Percentage cliënten waarvan beoogde doelen zijn behaald

Participatiewet

Indicatoren: Reden beëindiging uitkering en verblijfsduur in de uitkering

Indicatoren: In- en uitstroom algemene bijstand

Indicator: Besteding aan loonkostensubsidie op grond van de Participatiewet

Afschaling

Indicator: Aantal jeugdhulpcliënten waarbij sprake is van afschaling van jeugdproblematiek ten opzichte van voorgaande periode

Wacht- en doorlooptijden

Indicator: Wachttijd/doorlooptijd tussen registratie team I&A en in behandeling nemen door team Jeugd & Gezin/Volwassenen & senioren

Indicatoren: Gemiddelde wachttijd tussen doorverwijzing van team Jeugd & Gezin/ Volwassenen & senioren en een tweedelijnsjeugdzorgaanbieder